

Pató Viktória Lilla

Több mint szabályozó szervezet

Az AI Office az AI-szakértelem központjává válhat

A mesterségesintelligencia-szakértelem Európai Unión belüli megerősítése felé tett jelentős lépésként a Bizottság átfogó csomagot mutatott be, amelynek célja az európai *startup*ok és kkv-k támogatása a megbízható mesterséges intelligencia létrehozásában. A csomag az EU 2023 decemberében véglegesített mesterségesintelligencia-törvényével (AI Act) kapcsolatos történelmi politikai konszenzus nyomán született, egyik központi eleme a mesterségesintelligencia-iroda (AI Office) létrehozása.¹

A bejelentés, amely Von der Leyen elnök 2023-as, az unió helyzetéről szóló beszédének részét képezte, az európai mesterséges intelligencia újtói számára hozzáférést biztosít Európa szuper-számítástechnikai képességeihez, lehetővé téve, hogy finomítsák AI-modelljeiket.² A Large AI Grand Challenge 2023. novemberi elindításával nemcsak pénzügyi támogatást, hanem szuper-számítástechnikai erőforrásokhoz való hozzáférést is kínál a mesterségesintelligencia-startupoknak.³

A kezdeményezés központi eleme az EuroHPC-rendelet módosítása, amely bevezeti az AI-gyárakat az EU szuper-számítástechnikai közös vállalkozásának (European High Performance Joint Undertaking, EUHPC JU) kulcsfontosságú elemeként.⁴

Ez a módosítás a következőket irányozza elő:

- AI-központú szuperszámítógépek beszerzése, fejlesztése és kezelése, a gépi tanulási folyamat felgyorsítása és az általános célú AI- (GPAI-) modellek betanítása;
- a mesterséges intelligencia szuperszámítógépekhez való hozzáféréseinek kiterjesztése, ezáltal demokratizálva az AI használatát;

¹ Commission Decision Establishing the European AI Office 2024.

² VON DER LEYEN 2023.

³ Commission Opens Access to EU Supercomputers to Speed Up Artificial Intelligence Development 2023.

⁴ MATTHEWS-GREENACRE 2024.

- átfogó központ létrehozása *startupok* és innovátorok számára, teljes körű támogatást kínálva a nagyszabású mesterségesintelligencia-modellek algoritmikus fejlesztéséhez, teszteléséhez, értékeléséhez és validálásához;
- az általános célú mesterségesintelligencia-modellekre épített változatos, feltörekvő AI-alkalmazások létrehozásának katalizálása.

Ezen erőfeszítések kiegészítéseként a Bizottság elfogadta az AI@EC közleményt is, amelyben felvázolja a mesterséges intelligencia felhasználásával kapcsolatos stratégiai megközelítést, az AI Act végrehajtását megelőzően. Ez magában foglalja a Bizottság intézményi és működési kapacitásának kiépítését a megbízható és etikus mesterséges intelligencia fejlesztéséhez, valamint az uniós közigazgatás támogatásának kiterjesztését a mesterséges intelligencia bevezetésére irányuló törekvésekben.

Miközben az Európai Parlament és a Tanács az EUHPC JU létrehozásáról szóló rendelet javasolt módosításairól tanácskozik, a Bizottság (DG CONNECT) az AI-politika uniós szintű központi koordinációs testületének szánt AI Office létrehozásán munkálkodott, amely határozat 2024. február 21-én lépett hatályba. Ez az iroda kulcsszerepet játszik a jövőbeli AI Act uniós szintű végrehajtásában, biztosítja az általános célú mesterségesintelligencia-modellekre és -rendszerekre vonatkozó előírásoknak való megfelelést, valamint elősegíti a mesterséges intelligencia átfogó megértését és elterjedését az EU-ban.

Intézményi szinten az AI Office szorosan együttműködik a tagállamok képviselőiből létrehozott Európai Mesterséges Intelligencia Testülettel és a Bizottság Európai Algoritmikus Átláthatósági Központjával (ECAT).

Az AI Office tervezett létszáma 100 fő, amely független szakértőkből álló tudományos testületként szoros kapcsolatot biztosít a tudományos közösséggel. Tanácsadó fórumot hoz létre, amely az érdekelt felek kiegyensúlyozott választékát képviseli majd, így jelen lesznek az ipari, a kisvállalkozói, az akadémiai és a civil társadalmi szereplők is. A tudáscsere érdekében fórumokat hoz létre az iroda, ettől, illetve saját tudományos és szakértői kapacitásától válik lényegében hálózati központtá a szabályozó szervezet.

Az iroda elsődleges feladatai közé tartozik majd a tanácsadó testületek létrehozása a jogszabályok következetes alkalmazása érdekében a tagállamokban, a jogsértések kivizsgálása, valamint a végrehajtást elősegítő iránymutatások kidolgozása. Az iroda ösztönözni fogja az európai mesterségesintelligencia-képességek növekedését is az AI-gyárak létrehozásával, emellett figyelemmel fogja kísérni a GenAI4EU kezdeményezést, amely a generatív mesterséges intelligencia különböző ágazatokban, például a genomikában, a személyre

szabott orvoslásban, a klímamodellezésben és a gyógyszeriparban történő alkalmazásaira összpontosít.

Eközben a Bizottság mesterségesintelligencia-egyezményt (AI Pact) fog indítani, amelyben felszólítja az európai és a harmadik országokbeli fejlesztőket, hogy önkéntesen kötelezzék el magukat az AI Act kulcsfontosságú elemei tekintetében a törvényes határidők előtt történő végrehajtás mellett.

Mindez nemcsak megerősíti az EU azon elkötelezettségét, hogy vezető szerepet töltsön be a mesterséges intelligencia etikus fejlesztése és alkalmazása terén, hanem a robusztus, inkluzív és innovációvezérelt mesterségesintelligencia-ökoszisztéma felé fekteti le az utat Európában, amelyet az EU alapértékei és szabályozási keretei köveznek ki.

2024. március 6.

Felhasznált irodalom

- Commission Decision Establishing the European AI Office (2024). *European Commission*, 2024. január 24. Online: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/commission-decision-establishing-european-ai-office>
- Commission Opens Access to EU Supercomputers to Speed Up Artificial Intelligence Development (2023). *European Commission*, 2023. november 16. Online: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_23_5739
- MATTHEWS, David – GREENACRE, Martin (2024): Commission Proposes 'Artificial Intelligence Factories' in Bid to Give Start-Ups Access to Supercomputers. *Science/Business*, 2024. január 25. Online: <https://sciencebusiness.net/news/ai/commission-proposes-artificial-intelligence-factories-bid-give-start-ups-access>
- VON DER LEYEN, Ursula (2023): *State of the Union 2023. Letter of Intent*. Online: https://state-of-the-union.ec.europa.eu/document/download/1f472511-5019-4811-9189-a4611528782c_en?filename=SOTEU_2023_Letter_of_Intent_EN_0.pdf